

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Miklóssy Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a Daniné dr. Égető Mária jogtanácsos által képviselt Vám-és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnoksága alperes ellen vámügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Csongrád Megyei Bíróság 2006. november 30-án kelt 5.K.21.329/2006/5. sorszámú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 5.K.21.329/2006/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 210.000 (kettőszáztízezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kérelmére a Szegedi Fővámhivatal 2005. március 18. napján 24240 kg 1702909900 TARIC kód alá tartozó cukorszirup szabad forgalomba bocsátását végezte el. Az analízis bizonyítványon feltüntetett értékek Brix 72,1 % és nettó szacharóz tartalom 2,16 % figyelembevételével 69.598 Ft vámtartozás megfizetésére kötelezte a felperest, aki annak határidőben eleget tett. A Vám-és Pénzügyőrség Vegyvizsgáló Intézete a 2005. február 18-án kelt vizsgálati jegyzőkönyvében megállapította, hogy a termék szárazanyag tartalma (Brix) 72,9 %, a nettó szacharóz tartalma pedig 1,7).

Az elrendelt hatósági ellenőrzés eredményeként meghozott 238/166-206. számú módosító határozatával a felperes terhére 1.205.422 Ft mértékvámot és 1.875.964 Ft kiegészítő vámot szabott ki. Egyben kötelezte a megfizetett 69.598 Ft vám figyelembevételével 3.511.788 Ft vám megfizetésére. Határozatának indokolásában hivatkozott a Közüsségi Vámkódex létrehozásáról szöló a Tanács 2913/92. EGK rendeletére (továbbiakban Vámkódex), a közös vámtarifáról szöló 2658/87. EGK rendeletre, a szacharóz tartalom megállapításával

kapcsolatban a 1423/95. EKG rendelet 5. cikkének 2. és 4. bekezdéseire azzal, hogy a perbeli esetben a termék szacharóz tartalmát a szárazanyag tartalom megállapításával kell meghatározni. A felperes a CIF ár megalapozottságát igazolni nem tudta. A vizsgálati eredményt új tényállásbeli elemként értékelte, ennek következtében új határozatot hozott a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (Vám tv.) 60. § (6) bekezdése alapján.

Az alperes 60494/2006. számú határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta azzal, hogy a perbeli esetben az elévülési határidő még a korábbi 3 év, a felperes nem tekinthető jóhiszeműen eljáró személynek, az ügyfél vámfizetési kötelezettsége egyébként sem jog, hanem kötelezettség. A felperes az EV okmány 47. rovatát nem megfelelően töltötte ki.

A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy a hatósági ellenőrzés új tény, új körülményt nem tárt fel, az alaphatározat jogerőre emelkedésétől számított 1 év eltelt, a határozat kiadása a felperes jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait sértette. A felperes kifogásolta az értesítési kötelezettség elmaradását és alperesnek a költségmentességben hozott elutasító döntését.

Az első fokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. A Vámkódex 221. cikk (3) bekezdése és a Vám tv. 60. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a vámszerv a 3 éves elévülési időn belül volt jogosult határozatát módosítani, visszavonni, illetve új határozatot hozni.

A Vám tv. 60. §-át módosította az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXII. törvény 30. §-a, de a 48. § (1) bekezdése alapján a hatályba lépést követően kezdeményezett vámkezelések, vámeljáráások vonatkozásában kell alkalmazni, így a perbeli esetben nem.

Az első fokú bíróság kifejtette, hogy a mértékvám és a kiegészítő vám meghatározása miatt elrendelt ellenőrzés a vámértéket nem érintette. Így az alperes nem sértett jogszabályt, amikor új tényállási elemnek minősítette, hogy a vegyvizsgálat eredményeként az invert cukorszállítmány Brix és nettó szacharóz tartalma eltér a felperes által bevallott értékektől. A felperes jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelmére való hivatkozásával kapcsolatban utal a Közösségi Vámkódex 220. cikkének (2) bekezdés b) pontjára. Kifejtette ezzel kapcsolatban, hogy a felperes a vámáru-nyilatkozatot tévesen, helytelenül töltötte ki, annak 47. rovatában feltüntetett szacharózt nem megfelelően határozták meg. Ebből következően a felperesi oldalon állt fenn helytelen

adatközlés, a felperest a vámáru-nyilatkozat adatainak helyességéért felelősség terheli.

A Vámkódex 78. cikke alapján a vámhatóság saját kezdeményezésére az áru kiadása után is megvizsgálhatja az érintett áruval kapcsolatos importműveleteket.

Az első fokú bíróság rámutatott arra, hogy a perbeli esetben nem jóhiszeműen szerzett jogról és annak gyakorlásáról, hanem vámfizetési kötelezettségről van szó. A Vám tv. értelmében a vámfizetés kötelezettség, vagyis nem jog, ennek következtében a jóhiszeműen szerzett jogok védelmére való hivatkozás megalapozatlan.

A Vám tv. 2. § (5) bekezdése szerint a Ket. rendelkezését csak akkor lehet alkalmazni, ha valamely kérdésben a közösségi vámjog nem rendelkezik. Az elévülést a Vámkódex 221. cikk (3) bekezdése 3 évben szabályozza, így a Ket. 114. §-a szerinti 1 év nem irányadó.

Az első fokú bíróság kifejtette, hogy az első fokú közigazgatási szervet az eljárás megindításáról való értesítés nem terhelte. Jelen közigazgatási pernek nem tárgya a felperes által előterjesztett költségmentesség és illetékfeljegyzési jog tárgyában hozott alperesi döntés felülvizsgálata, mert az nem érdemi döntésre kiható kérdés.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak, valamint alperes határozatának az első fokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését. A közigazgatási eljárásban benyújtott fellebbezésében, illetve keresetlevelében kifejtettekhez képest felülvizsgálati kérelmében már csak arra hivatkozott, hogy az első fokú bíróság ítélete téves megállapításokat tartalmazott a jóhiszeműség megállapítása körében. A Vámkódex 221. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján kell a jóhiszeműséget figyelembe venni, a könyvelésbe vétel tilalmával kapcsolatban. A jogszabálysértő könyvelésbe vétel következtében a Vámkódex 236. cikk (1) és (2) bekezdéseit figyelmen kívül hagyták, a behozatali vámot el kell engedni.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta azzal, hogy a felperes jóhiszeműségére nem hivatkozhat, hiszen az EV okmány 47. rovatának adatai bizonyíthatóan tévesek voltak.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban - mint rendkívüli perorvoslati eljárásban - a jogerős ítéletet, a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél által megjelölt jogszabálysértések körében

vizsgálja felül. A felperes felülvizsgálati kérelmében a jóhiszeműség és ennek kapcsán a könyvelésbe vétel tilalmával kapcsolatos jogi álláspontját tartotta fenn, ezért a Legfelsőbb Bíróság a felperes által korábban hivatkozott jogszabálysértéseket (elévülési határidő, vámérték elfogadása, értesítés elmaradása, költségmentesség) nem vizsgálhatta.

A jóhiszeműség körében az első fokú bíróság helytállóan mutatott rá arra a körülményre, hogy a vámfizetés kötelezettség és nem jog, ennek alapján jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelméről nem lehet szó. Ennek alapján a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelmének tilalma elvben nem lehet akadálya a vámhatározat módosításának, illetve új határozat meghozatalának. A felperes által hivatkozott Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontja azonban nem az Áe-ben, illetve a Ket-ben megfogalmazott jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelmét tartalmazza, ettől eltérő jogi megoldást alkalmaz.

A Vámkódex 8. cikk (1) bekezdése alapján az érintett személyre nézve kedvező határozatot meg kell semmisíteni, ha azt helytelen vagy hiányos tényállás alapján hozták meg, és a kérelmező tudta vagy tudnia kellett volna, hogy a tényállás helytelen vagy hiányos és határozatot nem lehetett volna meghozni a helyes vagy a teljes tényállás alapján. A Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontja értelmében pedig nem történik utólagos könyvelésbe vétel, ha a jogszabály szerint járó vámösszeget a vámhatóság hibájából nem vették könyvelésbe, amit a jóhiszeműen eljáró és a vámáru-nyilatkozatra vonatkozó hatályos jogszabályokban megállapított rendelkezéseket teljesítő, a megfizetésért felelős személy nem észlelhetett.

A Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontjában meghatározott hármas feltétel tehát nem jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokról, hanem az ügyfél jóhiszemű eljárásáról rendelkezik.

A Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontjának értelmezésével kapcsolatban az Európai Bíróság is kifejtette már jogi álláspontját ítéleteiben. A C-173/2/06. számú ítéletben kifejtette, hogy a behozatali vámok könyvelésbe vétele nem lehetséges, ha a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti három konjunktív feltétel teljesül. Először szükséges, hogy a vámot az illetékes hatóságok hibájából ne fizessék be, a hatóságok által elkövetett hibának továbbá olyannak kell lennie, amelyet a megfizetésért felelős jóhiszemű személy ésszerűen nem észlelhetett, és végül e személynek teljesítenie kell a vámáru-nyilatkozatra vonatkozó rendelkezéseket.

Ezt követően az Európai Bíróság rámutatott arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság – a nemzeti bíróság – feladata, hogy az előtte

folyamatban lévő ügy megoldásához szükséges elemet, és különösen az e célból az alapügy felperese által szolgáltatott bizonyítékok figyelembevételével annak értékelése, hogy az alapügyben ez a helyzet fennáll-e.

A jóhiszeműség vizsgálata a nemzeti bíróság feladata és az előtte lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján tudja megítélni a felperes jóhiszeműségét, a bizonyítékokat elsősorban az alapügy felperesének kell szolgáltatnia jóhiszeműségét illetően.

A harmadik konjunktív feltétel, hogy az ügyfélnek a vámáru-nyilatkozatra vonatkozó, a hatályos jogszabályokban megállapított rendelkezéseket teljesítenie kell. Ez azt jelenti, hogy a vám eljárás lefolytatásához szükséges EV okmányt megfelelően kell kitölteni.

A közigazgatási iratokból megállapítható volt, hogy a felperes az EV okmány 47. rovatát nem megfelelően töltötte ki. Egyrészt tévesen tüntette fel az EV okmány 4. rovatának első sorában a fajta-kódot (1 VC), amelyről a felperes CIF import árra hivatkozott. Ez a hivatkozás azonban nem felelt meg a valóságnak és a reprezentatív árat kellett figyelembe venni. Másrészt a Z DTN kvalifikátorban megjelölt adatmennyiség sem felelt meg a valóságnak. A perbeli esetben ugyanis a szacharóz tartalmat a szárazanyag (Brix) alapján kellett meghatározni.

A felperes a perbeli időszakban szirupkereskedelemmel is foglalkozott. Az Európai Unión belül e gazdasági tevékenységgel kapcsolatban részletes, ugyanakkor speciális szabályozás érvényesül, amelyet az ilyen gazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetnek ismernie és alkalmaznia kell ahhoz, hogy jogszerű magatartásra hivatkozhasson. A felperestől is - mint ilyen speciális áru importálásával foglalkozó ügyféltől - elvárható, hogy megfelelően ismerje a vámáru-ra vonatkozó speciális, és a vámáru-nyilatkozatra vonatkozó hatályos jogszabályokat.

Mivel a felperes nem megfelelő módon töltötte ki az EV okmány 47. rovatát és a vám eljárással kapcsolatban jóhiszeműsége sem nyert bizonyítást, így jogszerűen nem hivatkozhatott a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontjának alkalmazására.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett jogi álláspontjával nem értett egyet, azt nem találta bizonyítottnak, így a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes felperes a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

A Legfelsőbb Bíróság e körben figyelembe vette, hogy az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény értelmében mind az illeték alapja megállapításánál (71. § (3) bekezdés), mind az eljárási illeték összegének megállapításánál (74/A. § (1) bekezdése) alkalmazni kell a kerekítés szabályait, amelyet az első fokú bíróság nem alkalmazott.

Budapest, 2008. március 6.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Hajnal Péter sk. előadó bíró, Dr. Danziger Éva sk. bíró